

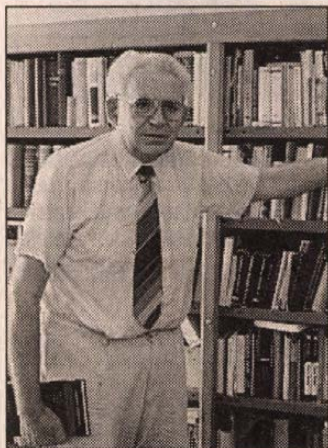
István király és az államiség

ÁLLAMALAPÍTÁS

Egyes hazai történészek szerint némileg megkésett a millennium. A magyar államiség már száz évvel Szent István előtt is létezett. Kristó Gyula, a szegedi Universitas professzora azonban meggyőződéssel vallja, hogy a feudális állam létrejötte csak és kizárólag első királyunk nevéhez köthető.

- Ugyanakkor a magyaroknak létezett egy korábbi, nomád jellegű államuk, olyan, amilyen például a hunoknak is volt - tette hozzá az előbbiekhöz Kristó Gyula történész, aki Szekszárdon tartott előadást, a szekszárdi fórum keretében.

Ám ez sehol nem váltott át egy - akkori - európai típusú államisággá. Illetve, egy kivételt azért ismerünk: a Kárpát-medence magyarságáról van szó. S nem Géza, hanem - erőteljes német hatásra - Szent István a nagy tett végrehajtója. Hallgatónak ezt úgy szoktam mondani, hogy Géza még a túlparton, István már az innenső parton van.

Kristó Gyula történészprofesszor

- Tehát egy komoly külső erő kellett a váltáshoz...

- Ebben nincs nagy különlegesség. Ha végigtekintünk a világtörténelmen, akkor azt látjuk, hogy a jelentős politikai formációk mindig egy-egy országhoz kapcsolhatók. A kapitalizmust voltaképpen egy állam, Anglia „találta ki”. Ez a példa szóródott szét az egész világon. A szovjet típusú kommunizmusnak is egy központja volt. A globalizáció is egy or-

szágból, az Egyesült Államokból sugárzik szét a földkerekségre. A feudalizmus a frankokhoz köthető, ezt az államtípust a németek közvetítették kelet, így az akkori magyar területek felé.

- Államalapító Szent István királyunk homlokát véleménye szerint érinthette a ma ismert magyar korona?

- Biztos, hogy nem. Erre bizonyíték az is, hogy a korona alsó részének egyik ábrázolása Szent István után készült...

- Néhány kutató úgy véli, hogy ez utólagos betoldás...

- Ismerem ezt, és az ehhez hasonló, hajuknál fogva előrán-gatott álréveket. A bizánci Dukasz Mihály és Konstantin császár, valamint I. Géza királyunk ábrázolása azt bizonyítja, hogy a korona alsó része legkorábban az 1070-es években készült. A felső rész egyfajta fekete doboz, itt a keltezéssel is bajban vagyunk. Azt mindenesetre el tudom képzelni, hogy ennek az abroncsrésznek az egyik eleme, például valamelyik drágakő kapcsolódhat Szent Istvánhoz.